

A Fertő-vidék láprétjein élő hangyaboglárkák

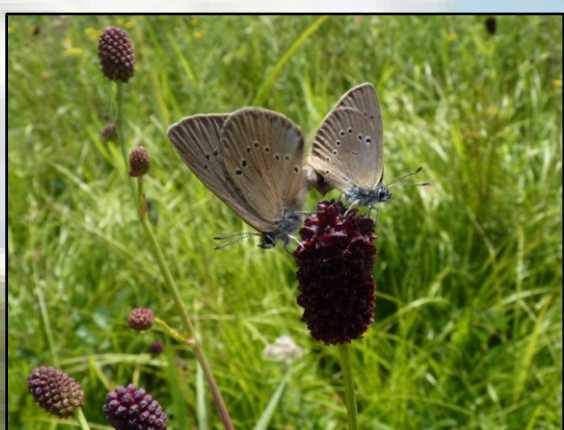
Patalenszki Adrienn
természetvédelmi mérnök BSc hallgató
DE-MÉK

Természetvédelmi, Állattani és Vadgazdálkodási Tanszék

Bevezetés

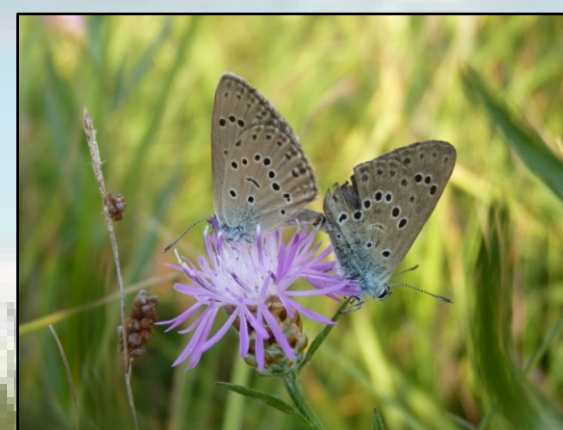
A hangyaboglárka fajok (*Maculinea ssp.*) különleges életmódjuk és egyedülálló fejlődésmenetük, illetve a Nyugat-Európában tapasztalt kipusztulásuk miatt az utóbbi évtizedekben a nappali lepkék egyik legintenzívebben kutatott csoportjává váltak. Ennek tükrében a Magyarországon élő összes hangyaboglárka faj bekerült a Nemzeti Biodiverzitás-monitorozó Rendszerbe, illetve a legtöbb európai országban védetté, a természetvédelemben pedig „zászlóshajó” fajokká váltak. A NATURA 2000 Élőhelyvédelmi Irányelv és a Berni-egyezmény II. függelékének hatálya alá tartoznak, a Vörös Könyvben pedig potenciálisan veszélyeztetett fajként szerepelnek. Egyedeiknek pénzben kifejezett természetvédelmi értéke 50. 000 Ft.

sötétaljú hangyaboglárka
(*Maculinea nausithous*)

vérfű hangyaboglárka
(*Maculinea teleius*)

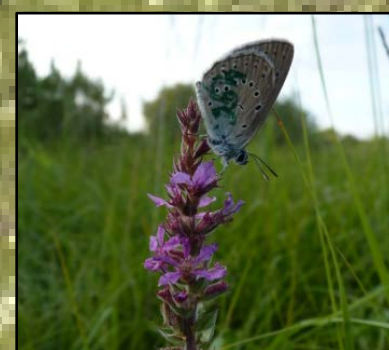
szürkés hangyaboglárka
(*Maculinea alcon*)

Anyag és módszer

A Fertő-vidék vérűes láprétjei kiemelten fontos értékeket képviselnek, ugyanis az ország azon kevés élőhelyei közé tartoznak, ahol a 3 hangyaboglárka faj (*M. teleius*, *M. nausithous*, *M. alcon*) együttesen, kevert populációkban is előfordul. Mintavételezéseinket a Fertő-Hanság Nemzeti Parkban 3 helyszínen (Hidegség, Ebergőc, Himód), július közepétől augusztus végéig végeztük. Minden területen egy részletes jelölés-visszafogásos vizsgálatot (MRR) végeztünk a lepkéken, ami abból állt, hogy egy vékonyhegyű alkoholos filctoll használatával minden példányt egyedi azonosítóval láttunk el a hátsó szárnyak fonákán. Minden egyes fogásnál feljegyeztük a dátumot, az időpontot, a példányok ivarát és becsült életkorát, illetve GPS készülék segítségével rögzítettük a fogások pontos koordinátáját.

jelölés
folyamata

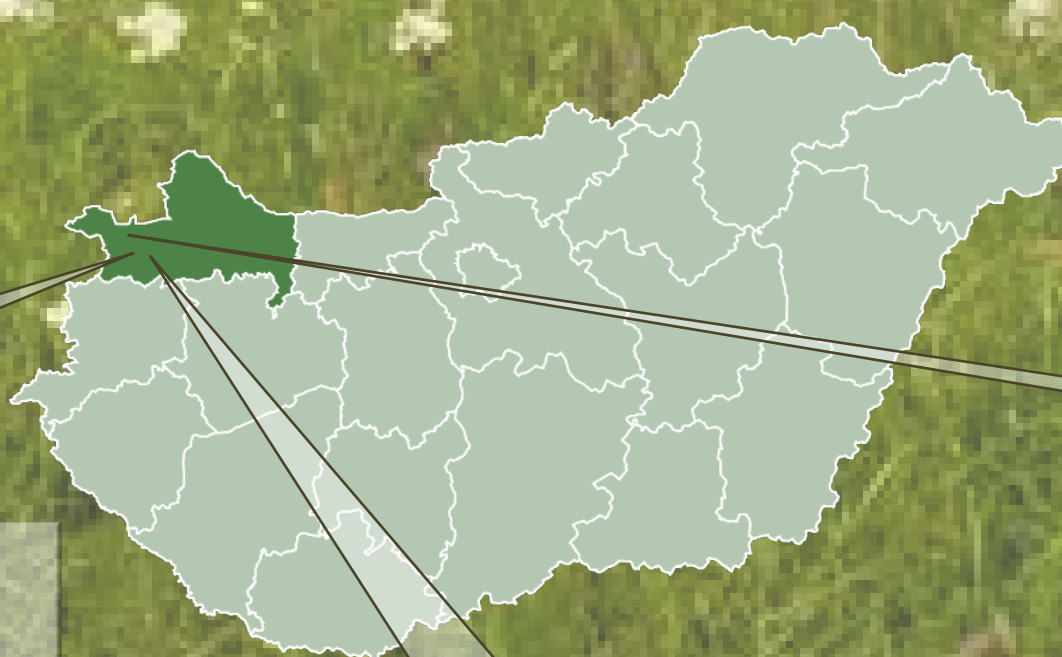
496-os számú
példány

Ebergőc

Hidegség

Himód

Eredmények

A terepi vizsgálatok során Hidegségen - ahol csak két faj fordul elő - összesen 1078 egyed került megjelölésre, ebből 879 vérű hangyaboglárka (*Maculinea teleius*), 199 pedig sötétaljú hangyaboglárka (*Maculinea nausithous*) volt. Ez 1569 fogási eseménynek felel meg, amiből 491 visszafogás volt. A populációdinamikai paraméterek becsléséhez szükséges adatelőkészítés folyamatban van.

Következtetések

A *Maculinea*-állományok élőhelyéül szolgáló láprétek kezelésére sajátos, mozaikos kaszálást kell alkalmazni, annak érdekében, hogy a lepkék számára eltérő virágzási stádiumú tápnövények, menedéktérületek, és különböző mikrodomborzati és mikroklimatikus viszonyok álljanak rendelkezésre. A kaszálás időpontját az adott év fenológiai viszonyaihoz kell igazítani.